

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (24.)
w dniu 8 maja 2012 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (druk senacki nr 95, druki sejmowe nr 179 i 271).
2. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie przyznania uprawnień do bezpłatnego zaopatrzenia w leki dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu (żołnierzy górników), którzy z tytułu przymusowego zatrudnienia stali się inwalidami wojskowymi (P8-02/2011) – (cd.).

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 41)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Michał Seweryński)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Witam pana Stanisława Chmielewskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, oraz pana generała Pawła Nasiłowskiego, pełnomocnika ministra sprawiedliwości do spraw wdrażania systemu dozoru elektronicznego.

Witam przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów, pana Andrzeja Martuszewicza, oraz inne osoby reprezentujące kuratorów.

Witam przedstawicieli Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz pracowników Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu.

Proszę państwa, nasze dzisiejsze posiedzenie jest poświęcone projektowi ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Ustawa była procedowana przez Sejm i została przezeń uchwalona.

Proszę pana ministra Chmielewskiego o związek zreferowanie sprawy.

(Brak nagrania)

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Stanisław Chmielewski:

To jest poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Dodam, że został on wypracowany już na początku nowej kadencji Sejmu w kontekście uwag, które powstały przy wykonywaniu kary w tym systemie w roku poprzednim i wcześniej. To jest już kolejna nowelizacja, która ma doprowadzić do jak najbardziej efektywnego wykonywania tejsze kary.

Na istotę projektu składają się: objęcie skazanych na karę pozbawienia wolności wykonywaną w systemie dozoru elektronicznego dobrodziejstwem instytucji warunkowego przedterminowego zwolnienia; wprowadzenie możliwości określania przedziałów czasowych, w których skazany ma prawo oddalić się z miejsca stałego pobytu lub innego miejsca wskazanego przez kuratora sądowego, przy zachowaniu kontroli sądowej nad decyzją kuratorską; wprowadzenie kilku rozwiązań normatywnych usprawniających działa-

nie systemu dozoru elektronicznego, mających charakter porządkowy, jak na przykład obowiązek zarządzenia przez sąd niezwłocznego usunięcia elektronicznego urządzenia rejestrującego w przypadku uchylenia zezwolenia na odbycie kary w systemie dozoru elektronicznego itp.

Minister sprawiedliwości ocenia ten projekt pozytywnie.

Chcę podkreślić, że obecnie karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego odbywa około trzech tysięcy czterystu osób, a odbyły już tę karę ponad cztery tysiące skazanych. Z punktu widzenia ekonomii – choć może nie to jest najważniejsze – oraz z punktu widzenia resocjalizacji w przypadku kar stosunkowo krótkich pobyt w zakładzie karnym nie zawsze jest celowy. I dlatego wprowadzenie takiej możliwości odbywania kary, na razie na czas określony – bo przypominam, że ustawa obowiązuje do 31 sierpnia 2014 r. – w chwili obecnej jest w ocenie ministra sprawiedliwości działaniem jak najbardziej prawidłowym. Wspiera ono readaptację tych skazanych, można powiedzieć, którzy jeszcze nie są zdeprawowani tak do cna. Jeżeli oni z tej szansy nie skorzystają teraz, to wiadomo, że w przyszłości takiej możliwości już praktycznie nie będzie.

Wprowadzenie instytucji warunkowego zwolnienia wydaje się być w tym przypadku zamierzeniem trochę nie do końca czytelnym, ale doszło po prostu do pewnego braku równości, jeśli chodzi o odbywanie kary pozbawienia wolności. Otóż ten, kto odbywał karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym, mógł zostać warunkowo zwolniony, więc często czekał i nie chciał skorzystać z systemu dozoru elektronicznego, chociaż chciała tego jego rodzina – jak widać, w życiu bywa różnie – wołał skorzystać z dobrodziejstwa, jakie mu daje warunkowe przedterminowe zwolnienie. Tak więc chcieliśmy umożliwić tym, którzy pracują z osadzonymi, wprowadzanie metody oddziaływania również poprzez współpracę z rodziną – a ta współpraca jest bardzo szeroka, pełna, bez niej trudno sobie nawet wyobrazić odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego – i doszliśmy do przekonania, że warunkowe przedterminowe zwolnienie jest uzasadnione, ponieważ w ten sposób zrówna się w tym prawie dozoruowanych ze skazanymi osadzonymi. Oczywiście, żeby skorzystać z dobrodziejstwa takiego zwolnienia, trzeba będzie spełnić wszystkie kryteria, które są ustalone w kodeksie karnym.

Co do innych rozwiązań, to zwiększenie zakresu działania kuratora sądowego w wykonywaniu omawianej kary i, że tak powiem, przybliżenie, takie na co dzień, kuratora i skazanego także jest z punktu widzenia ministra sprawie-

dliwości słuszne. Oczywiście będzie zachowana kontrola – bo podawano argument, że musi być zachowana kontrola sądowa nad wykonywaniem kary – tak że te decyzje kuratorskie będą kontrolowane, monitorowane przez sędziów penitencjarnych. W związku z czym ten wymóg również jest tu zachowany.

Proszę Wysoką Komisję o wsparcie tej nowelizacji. W naszym przekonaniu, w przekonaniu ministra sprawiedliwości pozwoli ona, jak już powiedziałem, efektywnie wykorzystywać ten system, który obecnie funkcjonuje, a którego zdolność to obecnie siedem i pół tysiąca miejsc. I jeżeli udałooby się nam umieścić w tym systemie tyle osób, to w sposób dość znaczny odciążilibyśmy zakłady karne, a to także jest istotne z punktu widzenia ministra sprawiedliwości. Dzisiaj liczba miejsc w zakładach karnych jest w zasadzie wykorzystana w stu procentach. Chyba nie mamy już do czynienia z jakimś istotnym przeludnieniem czy niewłaściwym osadzeniem skazanych. Ale taki element pojawił się w tym roku i proszę brać pod uwagę również i ten fakt, bo może to mieć w przyszłości konsekwencje finansowe – i państwo polskie będzie musiało je ponieść – jeżeli ci osadzeni uznają, że odbywali karę w niewłaściwych warunkach i wytoczą nam – podkreślam: nam, obywatelom – powództwa. Chciałbym tego uniknąć, a jednym z elementów, który ma niejako rozładowywać sytuację, jest system dozoru elektronicznego.

Minister sprawiedliwości w przyszłości chce również wprowadzić tę karę do kodeksu karnego jako karę samodzielną. Wtedy będzie ona może nawet bardziej zrozumiała dla wszystkich prawników, bo w gradacji kar będzie pomiędzy karą ograniczenia wolności a karą pozbawienia wolności, więc będzie takim, jak ja to nazywam, przedśmionkiem zakładu karnego. Bo jeżeli ktoś po raz pierwszy...

(Głos z sali: Będzie takim testem...)

...Jeżeli on jest może tak jeszcze niezbyt zdeprawowany, to jak najbardziej powinien odczuć ograniczenie wolności w sensie dosłownym, bo... Dzisiaj jako ministerstwo robimy wszystko, aby dobrze wykonywać karę ograniczenia wolności, współdziałając z samorządami lokalnymi, i w wielu miejscach w Polsce to się udaje, jednak są sygnały, że ta kara czasami jest wykonywana niezbyt dobrze. Oto przykład. Ostatnio dotarła do mnie wiadomość o jednym z sołtysów, który potwierdzał wykonanie robót publicznych, tyle że było niemożliwe, nawet tak na chłopski rozum, żeby w ciągu dwóch dni ktoś zrobił taki ogrom pracy – ale on to potwierdził.

(Głos z sali: Tak, od razu pół autostrady...)

Aby uniknąć także i takich sytuacji, kara w systemie dozoru elektronicznego jest jak najbardziej potrzebna. Bo widać, że ten skazany namówił kogoś do określonego działania albo co najmniej wykorzystał jego nieuwagę.

Muszę powiedzieć, że według mnie kara ograniczenia wolności i kara w systemie dozoru elektronicznego są równorzędne – w tym sensie, że mają dać szansę na zastanowienie się nad sobą i nad naruszeniem prawa. Oczywiście moim postulatem, choć nie wiem, jak ostatecznie odniesie się do tego Komisja Kodyfikacyjna Prawa Karnego, jest i to, żeby kara pozbawienia wolności mogła być wymierzana w miesiącach. Bo czasami jest potrzebne, żeby w sposób, że tak powiem, szokowy, wprowadzić kogoś, zwłaszcza

młodego człowieka, do zakładu karnego i dość szybko go stamtąd wyprowadzić, tak aby miał pojęcie o tym, jak wygląda życie w zakładzie karnym, i żeby poznał, że nie jest wcale takie... Powiem inaczej: że tam to nie jest życie. Ale to już tak na marginesie.

Tak że jeszcze raz powtarzam: w imieniu ministra sprawiedliwości opiniuję ten projekt pozytywnie. I w zasadzie te zgłoszone poprawki, po tym, jak je wyjaśnił pan legislator, również opiniujemy pozytywnie. A więc proszę o pozytywne rozpatrzenie tego projektu.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Czy ktoś wypowie się w imieniu Krajowej Rady Kuratorów?

Bardzo proszę.

Przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów Andrzej Martuszewicz:

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękujemy serdecznie za zaproszenie.

Chcę również podziękować panu przewodniczącemu za spotkanie, kilka tygodni temu, z prezydium Krajowej Rady Kuratorów. Było ono bardzo owocne, jego treść przekazaliśmy kuratorskiej służbie sądowej. Mamy nadzieję, że w przyszłości zainteresowanie komisji tymi sprawami będzie się utrzymywało, nawet jeśli skład personalny będzie już trochę inny. Tak że, Panie Przewodniczący, bardzo serdecznie dziękujemy panu i sekretarzom komisji.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, Panie Ministrze, kuratorska służba sądowa od samego początku aktywnie włączyła się w prace nad tą ustawą – było to w 2007 r. Myślę, że wkład w przebieg prac legislacyjnych i nasze niezmiennie stanowisko, że projekt powinien być skonstruowany w sposób bardzo racjonalny, tak żeby kuratorska służba sądowa, która stanowi takie centrum zarządzania monitoringiem... Chcemy również wskazać, że pan generał Nasiłowski jest tą osobą, która ideowo ciągle była zainteresowana tym projektem. Wydaje mi się, że jego determinacja, oczywiście oprócz determinacji ministra sprawiedliwości i Ministerstwa Sprawiedliwości, w jakimś stopniu przyczyniła się do wprowadzenia tej ustawy. Chcę również powiedzieć – bo członkowie komisji nie wiedzą o tym fakcie – że na różnych etapach tego procesu był wyjątkowy rodzaj współpracy Ministerstwa Sprawiedliwości, Służby Więziennej i kuratorskiej służby sądowej. Na przykład po raz pierwszy bezpośrednio uczestniczyliśmy w tworzeniu rozporządzenia.

Po kilku tygodniach czy miesiącach funkcjonowania ustawy pokazaliśmy – chcę powiedzieć to bardzo obrazowo – że kurator sądowy, wykonując monitoring elektroniczny w sądzie, ma jedynie terminal i kartę identyfikacyjną do całego systemu. Nasz postulat był następujący. W 2007 r., jak podaje Ministerstwo Sprawiedliwości, rzekomo – użyję tego słowa – otrzymaliśmy etaty na potrzeby prowadzenia monitoringu elektronicznego, ale wówczas było takie obciążenie kuratorskiej służby sądowej, że te etaty zostały rozdysponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości bez konsultacji...

(Przewodniczący Michał Seweryński: Przepraszam, Panie Przewodniczący, czy ma pan uwagi do ustawy?)

Ja bardzo przepraszam, Panie Profesorze, chciałem po prostu przypomnieć w dwóch słowach, że to jest praca, którą naprawdę wykonujemy w sposób bardzo rzetelny.

Wydaje mi się, że projekt tej ustawy był konsultowany w takim stopniu – my współuczestniczyliśmy w pracach nad nim – że w tej chwili nie mamy żadnych uwag. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Czy ktoś z obecnych chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie?

Panowie Senatorowie?

Bardzo proszę.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Ale przed tym jeszcze poproszę panią Beatę Mandylis z naszej służby legislacyjnej o ustosunkowanie się do ustawy i ewentualnie o zgłoszenie propozycji poprawek.

Proszę bardzo.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis:

Serdecznie dziękuję, Panie Przewodniczący.

Biuro Legislacyjne przygotowało swoją opinię, a w niej trzy poprawki do tej ustawy. Dwie z nich mają charakter technicznolegislacyjny, a jedna – merytoryczny.

Pierwsza z uwag dotyczy umiejscowienia przepisu dotychczasowego art. 10a – chodzi o wskazanie, że nie stosuje się wobec osób odbywających karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego art. 13 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Uwzględniając systematykę ustawy, proponujemy przesunięcie tego przepisu na miejsce po art. 5 w części „Przepisy ogólne ustawy”.

Druga uwaga dotyczy zmienionego art. 17 ustawy. W tymże art. 17, w ust. 1, na etapie prac sejmowych dodano zapis o możliwości doprowadzania skazanego do aresztu śledczego po uchyleniu zezwolenia na odbywanie przez niego kary w systemie SDE. Przepis podobny do tego umieszczono w art. 31 ustawy, w którym mowa o przypadkach uchylenia zezwolenia na podstawie art. 28 i art. 29. I tutaj pozostało dotychczasowe stwierdzenie, że można polecić doprowadzenie skazanego jedynie do zakładu karnego, nie zaś do aresztu śledczego. Proponujemy ujednoczyć te przepisy, tak żeby w obu przypadkach – i uchylenia zezwolenia, o którym mowa w art. 17, i uchylenia tej decyzji na podstawie art. 28 i 29 – była możliwość doprowadzenia skazanego bądź do zakładu karnego, bądź do aresztu śledczego. Przy czym poprawki byłyby dwie, ponieważ przy okazji kwestii aresztu śledczego zauważyłam, że w art. 31 zawarto obowiązek informacyjny, to znaczy konieczność pouczenia skazanego o skutkach jego postępowania, w art. 17 natomiast takiego zapisu nie ma.

Proponujemy więc uzupełnienie treści art. 17 o ten obowiązek informacyjny, o to pouczenie.

I poprawka ostatnia, która jakby zdecydowała o tym, że Biuro Legislacyjne zgłasza poprzednie dwie poprawki. Otóż wskazuje ona, co powinno znaleźć się w uzasadnieniu wniosku o zastosowanie dozoru elektronicznego. W dotychczasowym brzmieniu przepisu było odesłanie do art. 6 ust. 1, ale obecna ustawa dodaje do ust. 1 ust. 2 i 3 – i te ust. 2 i 3 są bardzo ważne – więc proponujemy, żeby treść art. 40 ust. 2 uzupełnić tak, aby była tam mowa o obowiązku zawarcia w uzasadnieniu wniosku okoliczności, o których mowa w art. 6 ust. 1–3. To wszystko, dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Może najpierw poprosimy pana ministra...

(Głos z sali: Prosimy mówić do mikrofonu...)

...o ustosunkowanie się do tych poprawek, a potem ewentualnie poproszę panów senatorów o zabranie głosu. Proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Stanisław Chmielewski:

Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Opiniuję te poprawki pozytywnie. Jak tu wszyscy usłyszeliśmy, one dodają do tej ustawy kolejne pozytywne elementy, wyjaśniając przy tym wszelkie wątpliwości – a jeśli nie wszelkie, to przynajmniej te, które na tym etapie również dostrzeżliśmy. W imieniu ministra sprawiedliwości dziękuję za to wsparcie.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Czy pan przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów ma uwagi odnośnie do tych poprawek?

(Przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów Andrzej Martusiewicz: Nie, Panie Przewodniczący, dziękuję.)

Dziękuję bardzo.

Czy panowie senatorowie chcieliby się wypowiedzieć w sprawie poprawek?

Skoro nie, to poddamy pod głosowanie kolejno każdą z nich.

Poprawka pierwsza...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Przepraszam, czy ktoś z senatorów przejmuje te poprawki? Bo senatorowie muszą je przejść...)

Będziemy mówić...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: To jest wymóg formalny.)

...żeby je zgłosić, tak.

Czy pan senator zgłosi te poprawki?

(Głos z sali: Tak.)

Poprawki zostały zgłoszone, przejęte.

Kto jest za? (4)

Dziękuję bardzo.

(*Głos z sali:* To chodzi o poprawkę pierwszą?)

Tak, to chodzi o poprawkę pierwszą, czyli że po art. 5 umieszczamy art. 5a.

(*Głos z sali:* Czterech senatorów głosowało za?)

Tak, czterech głosowało za, więc jednogłośnie...

Poprawka druga dotyczy art. 31.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (4)

Nie ma sprzeciwu ani wstrzymania się od głosu.

I teraz uzupełnienie treści art. 40 ust. 2, czyli poprawka trzecia.

Kto jest za przyjęciem poprawki trzeciej? (4)

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis:* Przepraszam, Panie Przewodniczący, w pktcie 2 jest jeszcze poprawka do art. 17 ust. 1, która...)

I poprawka do art. 17 ust. 1 jako kolejna, ostatnia.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (4)

Dziękuję bardzo.

Głosujemy teraz nad projektem w całości ze wszystkimi poprawkami do ustawy, czyli nad projektem poprawionym.

Kto z państwa jest za? (3)

Jeden senator wstrzymał się od głosu.

Sprawa jest rozpatrzona.

Dziękuję bardzo.

(*Głos z sali:* Jeszcze senator sprawozdawca.)

Tak.

Prosimy, aby senatorem sprawozdawcą był pan przewodniczący.

Dziękuję bardzo wszystkim zaproszonym gościom.

(*Głos z sali:* Dziękujemy za możliwość wystąpienia.)

(*Głos z sali:* Bardzo dziękujemy.)

Kończymy rozpatrywanie tego punktu porządku obrad.

(*Głos z sali:* Czy to już wszystko na dzisiaj?)

Jest jeszcze jeden punkt, jeszcze jedna sprawa.

Czy możemy zaczynać, czy jeszcze na kogoś czekamy?

(*Głos z sali:* Jest pani Wanda Wójtowicz z BKS, a pani legislator przyjdzie za chwilę.)

Dobrze.

(*Brak nagrania*)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Następne posiedzenie komisji odbędzie się 16 maja, we środę, o godzinie 11.00 w tej samej sali, a porządek obrad będzie następujący. Punkt pierwszy: informacja na temat stanu wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka – panowie senatorowie otrzymali tę informację na piśmie. Punkt drugi: informacja o działalności Sądu Najwyższego w minionym roku. I punkt trzeci: informacja o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego w minionym roku. Informacje te zostaną zreferowane przez prezesa Sądu Najwyższego oraz przez szefa CBA. Wszystko to będzie 16 maja. Panowie Senatorowie dostaną jeszcze osobne powiadomienie.

Czy możemy rozpocząć procedowanie tego punktu?

A więc przechodzimy do omawiania punktu drugiego dzisiejszego porządku obrad: rozpatrzenie petycji o znówelizowanie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Bardzo proszę panią o zreferowanie tej sprawy.

Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej w Kancelarii Senatu Wanda Wójtowicz:

Wanda Wójtowicz, Biuro Komunikacji Społecznej.

Petycję w tej sprawie złożył Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników Zarząd Okręgowy z siedzibą w Tarnobrzegu – to petycja zbiorowa. Petycję indywidualną złożyła też osoba fizyczna.

Autorzy obu petycji wnoszą o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie przyznania uprawnień do bezpłatnego zaopatrzenia w leki dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, w zakładach rud uranu – czyli, mówiąc inaczej, dla żołnierzy górników – którzy z tytułu przymusowego zatrudnienia stali się inwalidami wojskowymi.

Według opinii Związku Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników, reprezentującego takich właśnie żołnierzy, których w okresie PRL w ramach zastępczej służby wojskowej przymusowo kierowano do pracy w kopalniach węgla, żołnierze ci czują się dyskryminowani. Mimo że ich przymusowe zatrudnienie zostało uznane za szczególnie rodzaj represji z przyczyn politycznych i że oni z tego tytułu otrzymują świadczenie pieniężne w wysokości dodatku kombatanckiego, to jako inwalidzi wojskowi nie są osobami represjonowanymi w rozumieniu przepisów ustawy o kombatanach, a w związku z tym nie posiadają uprawnień do korzystania z darmowych leków, które przysługują represjonowanym w myśl ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Autor petycji indywidualnej, który też jest inwalidą wojskowym z tytułu pracy przymusowej i też nie posiada uprawnień do bezpłatnego zaopatrzenia w leki, zgłasza takie same postulaty jak te, które przedstawiłam przed chwilą, zgłoszone przez Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników.

Na mocy ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach, które przysługują żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych, żołnierzom tym przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości 9 zł 81 gr – w marcu bieżącego roku zostało ono zwaloryzowane i obecnie jest to o kilka złotych więcej – za każdy pełny miesiąc trwania pracy przymusowej, jednak nie więcej niż za dwadzieścia miesięcy. Maksymalna kwota tego świadczenia została podniesiona do 195 zł 67 gr i przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji corocznie ulega podwyższeniu. A wskaźnik waloryzacji dla tych świadczeń dodatkowych wynosi w bieżącym roku 104,8%. Żołnierze górnicy otrzymują także ryczałt energetyczny, który również został zwaloryzowany i obecnie wynosi 157 zł i 7 gr, a żołnierzom, którzy byli przymusowo zatrudniani w zakładach pozyskiwania i wzbogacania rud uranu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie zależne od stopnia inwalidztwa, wynoszące od 22 tysięcy 200 zł dla poszkodowanych, u których orzeczono pierwszą grupę inwalidzką lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji, oraz od 15 tysięcy 850 zł dla poszkodowanych, u których orzeczono

no drugą grupę inwalidzką lub całkowitą niezdolność do pracy. Odszkodowanie dla pozostałych poszkodowanych wynosi 9 tysięcy 510 zł.

Osobom, które zostały zaliczone do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa, które pozostaje w związku z przymusowym zatrudnieniem, przysługują również inne uprawnienia i świadczenia na mocy ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych, wojskowych oraz ich rodzin. I tak inwalidzie wojskowemu i wojennemu, którego inwalidztwo powstało w związku ze służbą wojskową, a który pobiera rentę inwalidzką i nabył uprawnienie do emerytury, wypłaca się, w zależności od jego wyboru, półtora świadczenia, to jest albo rentę inwalidzką powiększoną o połowę emerytury, albo emeryturę powiększoną o połowę renty. Ponadto inwalida wojenny i wojskowy uprawniony jest do otrzymywania dodatków finansowanych z budżetu państwa. Są to na przykład: dodatek kompensacyjny, który również został zwaloryzowany i wynosi w tej chwili 29 zł 35 gr, zniżki komunikacyjne i zwolnienie z opłat abonamentowych za używanie odbiorników RTV. Inwalidom wojennym oraz osobom represjonowanym przysługuje również prawo do bezpłatnego zaopatrzenia w leki – to na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Uprawnienie to jednak nie przysługuje żołnierzom górnikom, a jedynie tym osobom represjonowanym, które zostały zaliczone do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa pozostającego w związku z pobytem w niewoli, obozach dla internowanych, więzieniach hitlerowskich, obozach koncentracyjnych, ośrodkach zagłady oraz gettach, czyli w miejscach określonych w art. 3 i art. 4 ust. 1 ustawy o kombatantach.

Petycja ta została skierowana przez marszałka do komisji 20 grudnia 2011 r. 10 stycznia 2012 r. komisja rozpatrzyła petycję, przeprowadzona została dyskusja i został przegłosowany wniosek o podjęcie przez komisję prac nad przygotowaniem projektu, który uwzględniałby przedstawione postulaty. Kolejne posiedzenie komisji poświęcone tej sprawie odbyło się 15 marca 2012 r. Komisja wznowiła dyskusję nad petycją w celu wypracowania założeń do projektu ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Czy mogę prosić panią legislator?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

W celu realizacji postulatów zawartych w wymienionej petycji Biuro Legislacyjne przygotowało projekt nowelizacji ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej

finansowanych ze środków publicznych, który poprzez rozszerzenie zakresu podmiotowego art. 46 ust. 1 tej ustawy spowoduje, że uprawnieniem do bezpłatnego zaopatrzenia w leki o kategoriach dostępności „Rp” lub „Rpz” zostaną objęci także tak zwani żołnierze górnicy. Chciałabym jeszcze tylko dodać, że od dnia 1 stycznia 2012 r., uległ zmianie art. 46 ust. 1 w takim zakresie, że wymienionym podmiotom oprócz uprawnień do bezpłatnego zaopatrzenia w leki przysługuje także zaopatrzenie w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Są to środki do dietetycznego odżywiania pacjentów pod nadzorem lekarza, których stosowania nie można uniknąć poprzez modyfikację normalnej diety lub podawanie innych środków spożywczych bez specjalnego przeznaczenia żywieniowego. I w związku z tym, że ideą tej nowelizacji było zrównanie uprawnień w zakresie dostępu do bezpłatnych leków dla żołnierzy górników, wydaje mi się – i tak właśnie przygotowałam ten projekt – że również dostęp do środków spożywczych dla żołnierzy górników wchodziłby tutaj w grę. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Czy panowie senatorowie chcieliby się wypowiedzieć w tej sprawie?

Przypomnę tylko, że sprawa już była przedmiotem naszych obrad i nasze ogólne stanowisko jest znane.

Teraz proszę o uwagi dotyczące tej propozycji nowelizacyjnej.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Proszę bardzo.

Wobec tego poddaję pod głosowanie propozycję zmiany treści art. 46 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem projektu tej ustawy? (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że wszyscy opowiedzieliśmy się za przyjęciem tej propozycji nowelizacji ustawy.

Wobec tego nadamy tej sprawie dalszy bieg i ten projekt będzie prezentowany jako stanowisko komisji.

O prezentowanie tej sprawy w dalszych stadiach postępowania w Senacie chciałabym prosić pana senatora Mamątowa. Dziękuję bardzo.

Czy mamy jeszcze jakieś inne sprawy do omówienia w dniu dzisiejszym?

Już wcześniej przypominałem panom senatorom o następnym naszym posiedzeniu, teraz więc dziękuję bardzo za obecność.

Zamykam posiedzenie.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii